

CUM FUNCȚIONEAZĂ SISTEMUL DE ASIGURARE OBLIGATORIE DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA?

Sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală (SAOAM) este unul social, destinat populației țării. Sarcina de bază a SAOAM este de a acoperi cheltuielile sectorului de sănătate la prestarea serviciilor de tratament și profilaxie a bolnavilor pentru beneficiarii săi - persoanele asigurate de riscul financiar în caz de îmbolnăvire.

La baza SAOAM stă principiul de SOLIDARITATE, potrivit căruia membrii societății achită contribuțiile în funcție de venit și beneficiază de asistență medicală după necesități. Astfel, este respectată triada unui sistem social în care tinerii plătesc pentru cei bătrâni, bogații pentru cei săraci, iar cei sănătoși pentru cei bolnavi!

Într-un sistem social, bazat pe principiul de solidaritate, nu este loc pentru conturi financiare personalizate, cumulative, care ar servi la achitarea serviciilor medicale utilizate pentru sine. Existența acestora nu va mai putea garanta asigurarea financiară în caz de îmbolnăvire a păturilor social-vulnerabile ale societății care necesită asistență medicală. Potrivit datelor din rapoartele CNAM, în perioada copilăriei și la vârsta de pensionare folosim un volum de servicii medicale, costul cărora este cel puțin la nivelul contribuțiilor personale în

perioada activă a vieții sociale! Cei dintre noi care suntem capabili să activăm în câmpul muncii și să plătim primele de asigurare medicală, utilizăm servicii medicale în proporții mult mai mici. Banii cotizați pentru asigurarea medicală sunt contribuții pentru cei bolnavi, inclusiv bunicii, părinții și copiii noștri, iar durabilitatea SAOAM ține de respectarea principiilor SOLIDARITĂȚII și OBLIGATIVITĂȚII de către fiecare membru al societății.

Din coșul comun de cotizații, numit fondurile AOAM, sunt acoperite cheltuielile pentru salarizarea lucrătorilor medicali, medicamente și consumabile, serviciile de regie și canalizare ale instituțiilor medico-sanitare contractate pentru oferirea serviciilor medicale, de cazare, alimentație și, parțial, reparația edificiilor medicale, dotarea cu echipamente moderne.

Cu cât vom fi mai mulți în SAOAM, cu atât mai multe servicii și medicamente asigurate vom avea, instituții medicale mai performante și lucrători medicali mai bine plătiți. Calitatea serviciilor medicale depinde direct de contribuțiile noastre în SAOAM.

În 2014, cota persoanelor asigurate a constituit 85,0% din totalul populației.

Acronime

CNAM – Compania Națională de Asigurări în Medicină
AOAM – Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală
SAOAM – Sistemul de Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală
AMU – Asistență medicală urgentă

AMP – Asistență medicală primară
AMS – Asistență medicală spitalicească
AMSA – Asistență medicală specializată de ambulatoriu
SIP – Servicii medicale de înaltă performanță

CATEGORIILE DE BENEFICIARI AI SAOAM

I. Salariat (angajat) poate fi atât cetățeanul Republicii Moldova, cât și cetățeanul străin și apatridul care are reședința în Republica Moldova, încadrat în câmpul muncii din țară, în baza unui contract individual de muncă. Acesta achită din salariul lunar o cotă de 50% din prima AOAM stabilită în formă de contribuție procentuală, la fel ca și angajatorul.

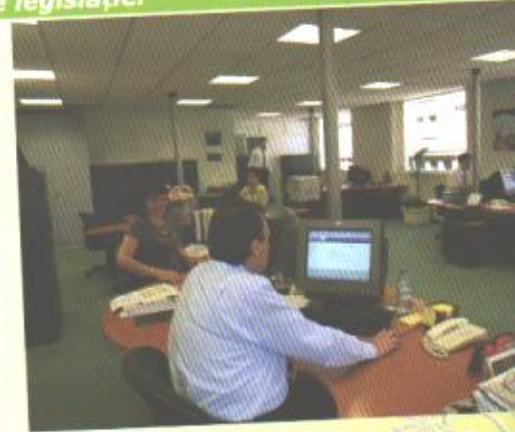
Notă: În Republica Moldova, prima AOAM în formă de contribuție procentuală este achitată în proporție egală între angajat și angajator.

Cum este calculată prima AOAM în formă de contribuție procentuală?

Prima AOAM pentru angajat se calculează în funcție de contribuția procentuală la salariu și la alte recompense, până la deducerea (reținerea) impozitelor și altor plăți obligatorii stabilite de legislație.

Acțiunea poliței medicale se suspendă în cazul:

- radierii de către angajator a persoanei asigurate din lista de evidență nominală;
- suspendării, în temei legal, a activității;
- acordării, pe parcursul unui an calendaristic, a concediului neplătit cu o durată mai mare de 60 de zile calendaristice;
- încorporării în serviciul militar;
- suspendării contractului individual de muncă din inițiativa salariatului, cu excepția cazurilor de aflare în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani și de aflare în concediu pentru îngrijirea unui membru bolnav al familiei cu durata de până la 1 an, conform certificatului medical.

Fideli sănătății tale

II. Persoana care achită prima AOAM în sumă fixă este persoana fizică, cu domiciliul sau reședința în Republica Moldova, care face parte din una dintre categoriile enumerate:

a) proprietarii de terenuri cu destinație agricolă, indiferent de faptul dacă au dat sau nu aceste terenuri în arendă sau folosință pe bază de contract, cu excepția persoanelor cu dizabilități severe, accentuate ori medii, sau pensionari;

b) fondatorii de întreprinderi individuale, cu excepția pensionarilor sau persoanelor cu dizabilități severe, accentuate ori medii;

c) persoanele fizice care, pe bază de contract, iau în arendă sau folosință terenuri cu destinație agricolă, cu excepția grădinilor și loturilor pentru legumicultură;

d) titularii de patentă de întreprinzător, cu excepția titularilor pensionari sau persoanelor cu dizabilități severe, accentuate sau medii;

e) persoanele fizice care dau în arendă unități de transport, încăperi, utilaje și alte bunuri materiale, cu excepția terenurilor cu destinație agricolă, grădinilor și loturilor pentru legumicultură;

f) alți cetățeni ai Republicii Moldova care nu sunt angajați, nu fac parte din nici una dintre categoriile enumerate mai sus și nu sunt asigurați

de Guvern, și care fac dovada aflării în Republica Moldova pentru cel puțin 183 de zile (pe parcursul anului bugetar).

g) Străinii cărora li s-a acordat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova pentru reîntregirea familiei, pentru studii, pentru activități umanitare sau religioase și care nu sunt angajați, dacă tratatele internaționale nu prevăd altfel.

Categoriile sus enumerate achită prima AOAM în fiecare an, în termen de 3 luni de la data punerii în aplicare a Legii fondurilor AOAM, cu reducerile stipulate și obțin polița medicală de la oficiile ÎS „Poșta Moldovei” și Agențiile teritoriale ale CNAM.

h) Notarii publici, avocații și executorii judecătorești neangajați, indiferent de forma juridică de organizare a activității, care au obținut licență,

achită prima în suma prevăzută de legea anuală a Fondurilor AOAM, în termen de 3 luni de la data punerii în aplicare a legii și obțin polița medicală de la Agențiile teritoriale ale CNAM”.

Polița medicală este valabilă până pe 31 decembrie a anului pentru care a fost achitată prima AOAM. Dacă prima de asigurare este achitată după trei luni de la data punerii în aplicare a legii, polița medicală este activată după 7 zile din momentul achitării primei și a plăților aferente acesteia.

Mărimea primei AOAM în sumă fixă este calculată prin aplicarea primei de asigurare în formă de contribuție procentuală la salariul mediu anual prognozat în baza Indicatorilor macroeconomici pentru anul respectiv.

III. Persoana asigurată de Guvern este persoana neangajată cu domiciliul în Republica nominală a instituțiilor abilitate din țară pentru raportarea datelor în sistemul informațional al AOAM. Aceasta face parte din una dintre categoriile enumerate:

- a) copiii de vârstă preșcolară;
- b) elevii din învățământul primar, gimnazial, liceal și mediu de cultură generală;
- c) elevii din învățământul secundar profesional;
- d) elevii din învățământul mediu de specialitate (colegii) cu frecvență la zi;
- e) studenții din învățământul superior universitar cu frecvență la zi, inclusiv cei care își fac studiile peste hotarele țării;
- f) rezidenții învățământului postuniversitar obligatoriu și doctoranzii la cursuri de zi, inclusiv cei care își fac studiile peste hotarele țării;
- g) copiii neîncadrați în sistemul educațional, până la împlinirea vârstei de 18 ani;

Toate persoanele asigurate beneficiază de servicii medicale în baza poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală. Statutul de persoană asigurată este confirmat prin accesarea sistemului informațional al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, utilizând numărul de identificare de stat sau numărul poliței de asigurare.

Persoanele asigurate care se încadrează în categoriile **a - f** sunt trecute în sistemul informațional al AOAM în baza evidenței listei nominale ținute de instituțiile de învățământ, indiferent de tipul de proprietate.

Valabilitatea poliței medicale pentru persoanele asigurate care se încadrează în categoriile **a - f** este până la 31 august a anului de gestiune în care se preconizează absolvirea instituției de învățământ. În perioada concediului academic, pentru categoriile **c - f** polița medicală nu este activă.

h) gravidele, parturientele și lăuzele;

Polița AOAM este eliberată de Agențiile teritoriale ale CNAM în baza listelor de evidență nominală a persoanelor asigurate din contul statului, emise de entitatea medicală.

Termenul de valabilitate al poliței de asigurare medicală pentru această categorie este calculat de către medicul de familie, în baza înscrisurilor din documentația medicală a gravidei.

Gravidele, parturientele și lăuzele sunt trecute nominal în sistemul informațional al AOAM de către Agențiile teritoriale ale CNAM în baza listelor prezentate de către prestatorii de servicii medicale primare.

i) persoanele cu dizabilități severe, accentuate sau medii;

